

Financováno
Evropskou unií

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou pouze názory autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za ně nenesou odpovědnost.

Projekt EU4GEO — Erasmus+ / Jean Monnet • interní metodický podklad pro učitele

Metodika pro učitele: Vícerychlostní Evropa

Tercie • Blok 1 • Mapování „Evropské cibule“

Tato metodika shrnuje, jak s materiálem (podcast + tahák + pracovní list) pracovat na jedné 45minutové hodině. Vychází z Varianty B doporučené metodiky projektu: data a klíčové příklady jsou předpřipravené (podcast), čas ve třídě jde do aplikace logiky na zbytek mapy a do diskuse „proč“ — ne do hledání dat od nuly.

Cíl hodiny

Žák dokáže vysvětlit, že evropská integrace není jednolitý blok, ale kombinace tří nezávislých vrstev (EU, Schengen, euro), a umí tuto logiku samostatně aplikovat na konkrétní stát.

Doporučený průběh hodiny (45 min)

- **0–5 min – Úvod:** Nastolte metaforu ze streamovací služby s regionálním omezením obsahu (stejná, jakou používá podcast). Žáci sami zkusí odhadnout, jaké „vrstvy“ by mohla mít Evropa.
- **5–15 min – Poslech podcastu (6:49) + krátká reflexe:** Pusťte podcast vcelku, bez přerušování. Po poslechu 2–3 min na rychlé ústní shrnutí: co je EU, Schengen,

euro a proč se dají kombinovat nezávisle na sobě.

- **15–30 min – Samostatná práce (MapChart.net):** Žáci podle taháku a legendy vybarvují mapu (Krok 1–4 pracovního listu). Obcházejte třídu a cíleně se ptejte na okrajové případy (Irsko, Norsko), pokud je žáci sami nezmíní.
- **30–40 min – Diskuse „PROČ“:** Rozeberte společně Irsko (proč není v Schengenu — hranice se Severním Irskem), Norsko (proč je v Schengenu bez členství v EU — severská pasová unie) a srovnání ČR vs. Slovensko (euro jako jediný rozdíl).
- **40–45 min – Shrnutí a otázka do budoucna:** Položte otázku z konce podcastu — jaká by mohla být „čtvrtá vrstva“ evropské integrace za 10 let (digitální měna, společná armáda...). Slouží jako otevřený závěr, ne test znalostí.

Na co dát pozor / časté chyby žáků

- **Lineární představa integrace:** Žáci často předpokládají, že vrstvy na sebe navazují (jako balíčky předplatného). Zdůrazněte, že jsou nezávislé — stát může mít euro bez Schengenu (Kypr) i Schengen bez eura (Polsko).
- **Záměna „v EU“ a „v Schengenu“:** Časté zaměňování, zvláště u Irska a Norska — dobré místo pro kontrolní otázku uprostřed hodiny.
- **Zastaralá čísla:** Bulharsko je členem eurozóny od 1. 1. 2026 a Rumunsko i Bulharsko jsou plně v Schengenu od ledna 2025 — pokud žáci pracují se staršími materiály/mapami, mohou mít tato dvě čísla špatně.

Hodnocení

Hodnotí se především kvalita argumentace v diskusní části (30–40 min), ne rychlost vybarvení mapy. U vybarvené mapy stačí zkontrolovat správnost 3–4 klíčových států (ČR, Irsko, Norsko, libovolný stát mimo EU i Schengen).

Odpovědi k otázkám v pracovním listu (Krok 3)

- **Domov (Česko):** Modrá – „EU bez Eura“. Česko je v EU i Schengenu, ale euro dosud nepřijalo, používá korunu.
- **Sousedé (Česko a Slovensko):** Různá barva. Slovensko euro má (fialová – Super-jádro), Česko ne (modrá) – jediný rozdíl mezi oběma zeměmi je právě měna.
- **Ostrovní paradox (Irsko):** Zelená – „EU s pasovou kontrolou“. Irsko má euro, ale díky společné cestovní zóně s Velkou Británií (a hranici se Severním Irskem) není v Schengenu.
- **Severská cesta (Norsko a Island):** Červená – „Schengen mimo EU“. Obě země nejsou členy EU, ale jsou v Schengenu, takže se tam cestuje bez pasové kontroly.